

prima instanță, Judecătoria Edineț, sediul Ocnîța
judecător: R. Mazureț
instanța de apel, Curtea de Apel Bălți
judecători: A. Albu, E. Bejenaru, A. Toderas

dosarul nr. 2r-809/2017

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Galina Stratulat
Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Mihail Popov, prin intermediul avocatului
Ion Botnaru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Mixtă Organizație de Microfinanțare „Microinvest” Societate cu Răspundere
Limitată împotriva lui Mihail Popov, Vasili Bejenari, Angelei Bejenaru și Lidiei
Bortă cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, prin care
s-a restituit cererea de apel declarată de Mihail Popov, prin intermediul avocatului
Ion Botnaru,

c o n s t a t ă :

La 12 decembrie 2016, ÎM OMF „Microinvest” SRL s-a adresat cu cerere
de chemare în judecată împotriva lui Mihail Popov, Vasili Bejenari, Angelei
Bejenaru și Lidiei Bortă cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de
judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța din 11 mai 2017 s-a
admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎM OMF „Microinvest” SRL
împotriva lui Mihail Popov, Vasili Bejenari, Angelei Bejenaru și Lidiei Bortă cu
privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

S-a încasat în mod solidar de la Mihail Popov, Vasili Bejenari, Angela
Bejenaru și Lidia Bortă în beneficiul ÎM OMF „Microinvest” SRL datoria în sumă
de 148 2019,43 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Mihail Popov, Vasili Bejenari, Angela
Bejenaru și Lidia Bortă în beneficiul ÎM OMF „Microinvest” SRL cheltuielile de
judecată formate din achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 4
755,57 lei.

La 19 iunie 2017, Mihail Popov, reprezentat de avocatul Ion Botnaru, prin intermediul oficiului poștal a depus apel împotriva hotărârii Judecătorei Edineț, sediul Ocnîța din 11 mai 2017, solicitând casarea acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 26 septembrie 2017 s-a restituit cererea de apel depusă de Mihail Popov, prin intermediul avocatului Ion Botnaru.

La 24 octombrie 2017, prin intermediul oficiului poștal, Mihail Popov, reprezentat de avocatul Ion Botnaru a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, solicitând casarea acesteia.

În susținerea recursului a indicat că, consideră neîntemeiată încheierea instanței de apel prin care s-a restituit cererea de apel, deoarece instanța de apel a interpretat eronat și aplicat greșit normele de drept procedural.

Susține recurentul că, a declarat recursul în termen, în cazul în care la 12 iunie 2017, cererea de apel a fost inițial înregistrată la Curtea de Apel Bălți.

Consideră că, Curtea de Apel Bălți urma să expedieze cererea în adresa primei instanțe, în cazul în care apelul a fost depus greșit la instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Din actele pricinii rezultă că, încheierea Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, a fost expediată în adresa părților la 05 octombrie 2017 (f.d. 124), și recepționată de recurent la 10 octombrie 2017 (f.d. 125), astfel, instanța de recurs consideră recursul declarat la 24 octombrie 2017, prin intermediul oficiului poștal, ca depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei cert denotă că, la 12 decembrie 2016, ÎM OMF „Microinvest” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Popov, Vasili Bejenari, Angelei Bejenaru și Lidiei Bortă cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț, sediul Ocnîța din 11 mai 2017 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎM OMF „Microinvest” SRL împotriva lui Mihail Popov, Vasili Bejenari, Angelei Bejenaru și Lidiei Bortă cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

S-a încasat în mod solidar de la Mihail Popov, Vasili Bejenari, Angela Bejenaru și Lidia Bortă în beneficiul ÎM OMF „Microinvest” SRL datoria în sumă de 148 2019,43 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Mihail Popov, Vasili Bejenari, Angela Bejenaru și Lidia Bortă în beneficiul ÎM OMF „Microinvest” SRL cheltuielile de judecată formate din achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 4 755,57 lei.

La 19 iunie 2017, Mihail Popov, reprezentat de avocatul Ion Botnaru, prin intermediul oficiului poștal a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 11 mai 2017, solicitând casarea acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 26 septembrie 2017 s-a restituit cererea de apel depusă de Mihail Popov, prin intermediul avocatului Ion Botnaru.

Astfel, instanța de recurs reține că, deoarece Mihail Popov, prin intermediul avocatului Ion Botnaru a declarat apel peste termenul stabilit și nu a solicitat repunerea în termen, instanța de apel a restituit cererea de apel.

Or, la 12 iunie 2017, Mihail Popov, reprezentat de avocatul Ion Botnaru, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Însă, prin scrisoarea Curții de Apei Bălți din 14 iunie 2017, apelul a fost expediat în adresa CA „Ion Botnaru”, pentru a fi depus în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă (f.d. 101).

Astfel, reprezentantul apelantului Popov Mihail, avocatul Botnaru Ion a declarat apel la 19 iunie 2017 (f.d. 100), înregistrat la Judecătoria Edineț, sediul Ocnița la 20 iunie 2017 (f.d. 99).

Tot, materialele cauzei atestă că, apelantul în cererea de apel nu a solicitat repunerea în termenul de atac al hotărârii.

Mai mult, în ședința instanței de apel, reprezentantul ÎM OMF „Microinvest” SRL a solicitat restituirea apelului, ca depus tardiv, specificând faptul că, cererea de apel se depune la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, și nu la instanța de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 236, alin. (5)-(6) Cod de procedură civilă, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă: a) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; b) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel; c) hotărârea judecătorească urmează să fie recunoscută și executată pe teritoriul altui stat. În cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărârea integrală în termen de 15 zile de la data solicitării, atacării sau pronunțării dispozitivului hotărârii, după caz.

Potrivit art. 236, alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Iar, în conformitate cu art. 116, alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, ultima zi de declarare a apelului împotriva hotărârii pronunțate la 11 mai 2017 urma a fi 10 iunie 2017, luând în considerație faptul că este zi de odihnă, ultima zi de declarare a apelului fiind 12 iunie 2017, însă apelul a fost depus la 19 iunie 2017 prin intermediul căii poștale (f.d. 100), înregistrat la Judecătoria Edineț, sediul Ocnița la 20 iunie 2017 (f.d. 99), reieșind din aceste circumstanțe instanța de apel întemeiat a dispus restituirea apelului, ca depus în afara termenului legal.

În această ordine de idei urmează de menționat că, apelantul a cunoscut despre emiterea hotărârii primei instanțe, în cazul în care avocatul pârâtului a depus cerere de apel la Curtea de Apel Bălți la 12 iunie 2017, cu încălcarea procedurii de depunere a acesteia.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, instanța de apel eronat a restituit cererea de apel, invocând că depunerea greșită a cererii de apel nu împiedica instanța de apel să expedieze cererea de apel, instanței competente, în cazul în care potrivit art. 364, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În această ordine de idei Colegiul relevă că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, în conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, iar dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător), în conformitate cu art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Sub acest aspect, instanța de apel justificat, prin prisma art. 10 Cod de procedură civilă, a restituit apelul, iar apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea sau interpretarea viciată a prevederilor legii.

Pe cale de consecință, la caz se va remarca și jurisprudența constatată a Curții Europene, care a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare cu privire la protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărârile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive.

La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații.

La rândul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atât la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Urmare a celor relatate, instanța de recurs constată că, recurentul, având cunoștință despre existența hotărârii primei instanțe, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, în vederea prezentării cererii de apel conform normelor procesuale, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat nedeplinerea în termen a cererii de apel motivată, iar, ulterior restituirea acestuia.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britaniei, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Aceasta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că argumentele recursului sunt neîntemeiate, iar încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Mihail Popov, prin intermediul avocatului Ion Botnaru.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Organizație de Microfinanțare „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Mihail Popov, Vasili Bejenari, Angelei Bejenaru și Lidiei Bortă cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Galina Stratulat

judecători

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală